

Vlaanderen
is landbouw & visserij

BEDRIJFSECONOMISCHE RESULTATEN EN TECHNISCHE KENGETALLEN VLAAMSE LAND- EN TUINBOUW

**Methodologisch achtergronddocument
voor de resultaten op basis van
het landbouwmonitoringsnetwerk**

**DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ**

www.vlaanderen.be/landbouw

DEPARTEMENT
LANDBOUW & VISSERIJ

////////////////////////////////////
BEDRIJFSECONOMISCHE

RESULTATEN EN

TECHNISCHE

KENGETALLEN VLAAMSE

LAND- EN TUINBOUW

Methodologisch achtergronddocument voor
de resultaten op basis van het
Landbouwmonitoringsnetwerk

Colofon

Samenstelling

Departement Landbouw en Visserij

Verantwoordelijk uitgever

Patricia De Clercq

Depotnummer

D/2021/3241/157

Lay-out

Vlaamse overheid

Voor meer informatie over het rapport kunt u contact opnemen met de auteur(s) van het rapport GOEDELE.VRINTS@LV.VLAANDEREN.BE. Ons generiek adres is KENNIS@LV.VLAANDEREN.BE.

U vindt onze rapporten terug op:

WWW.VLAANDEREN.BE/LANDBOUW/STUDIES

Vermenigvuldiging en/of overname van gegevens zijn toegestaan mits de bron expliciet vermeld wordt:

Departement Landbouw en Visserij (2021) Bedrijfseconomische resultaten en technische kengetallen Vlaamse land en tuinbouw. Methodologisch achtergronddocument voor de resultaten op basis van het Landbouwmonitoringsnetwerk, Brussel.

Graag vernemen we het als u naar dit rapport verwijst in een publicatie. Als u een exemplaar ervan opstuurt, nemen we het op in onze bibliotheek.

Wij doen ons best om alle informatie, webpagina's en downloadbare documenten voor iedereen maximaal toegankelijk te maken. Indien u echter toch problemen ondervindt om bepaalde gegevens te raadplegen, willen wij u hierbij graag helpen. U kunt steeds contact met ons opnemen.

INHOUD

1 INLEIDING	5
2 METHODOLOGIE	6
2.1 SELECTIE BEDRIJVEN EN AFBAKENING BEDRIJFSTAKKEN	6
2.1.1 Dierlijke productie	6
2.1.2 Plantaardige productie	8
2.2 OPBOUW RESULTATENREKENING	9
2.2.1 Algemeen	9
2.2.2 Beschrijving opbrengstenposten	11
i. Melkvee	11
ii. Vleesvee	12
iii. Varkenshouderij	15
iv. Pluimvee	16
v. Gewassen	16
Variabele kosten	17
i. Dierlijke productie	17
ii. Gewassen	18
Vaste kosten	20
Vergoeding eigen arbeid	21
2.2.3 Delers	22
2.3 ECONOMISCHE EN TECHNISCHE KENGETALLEN	23
2.3.1 Algemeen	23
2.3.2 Verklaring van kengetallen	23
2.4 SPREIDING VAN DE RESULTATEN	37

VOORWOORD

We willen alle deelnemers van het Landbouwmonitoringsnetwerk en boekhouders van het Departement Landbouw en Visserij bedanken voor het nauwgezet bijhouden van de landbouwboekhoudingen. Dit rapport kon enkel tot stand komen door hun onvoorwaardelijke inzet.

1 INLEIDING

Vanuit het beleid en de verschillende stakeholders in de land- en tuinbouw is er een grote vraag naar cijfers voor de verschillende sectoren en inzicht in de economische situatie.

Dit rapport en de daarbij horende cijfers leveren hieraan een bijdrage. Het rapport beschrijft de methodologie voor de resultaten op basis van het Landbouwmonitoringsnetwerk. De resultaten zelf worden op de website www.vlaanderen.be/landbouwcijfers gepubliceerd, zodat u altijd de meest recente cijfers kan consulteren.

De cijfers bieden een overzicht van opbrengsten, kosten en marges van een groot aantal sectoren in land- en tuinbouw. Deze economische resultaten worden aangevuld met de belangrijkste technische en economische kengetallen. Bovendien wordt de spreiding tussen de bedrijven aangetoond door zowel de resultatenrekeningen als de kengetallen op te delen in verschillende groepen.

De cijfers worden weergegeven voor de dierlijke productie (varkens, rundvee, pluimvee), akkerbouw, fruit en groenten in openlucht. De resultaten zijn afkomstig van een 600-tal land- en tuinbouwbedrijven die deel uitmaken van het Landbouwmonitoringsnetwerk (LMN). Het LMN wordt beheerd door het Departement Landbouw en Visserij van de Vlaamse overheid. Het vloeit voort uit de verplichting om bedrijfseconomische gegevens aan te leveren aan het Informatienetwerk Landbouwboekhoudingen (ILB) of Farm Accountancy Data Network (FADN) van de Europese Commissie.

De resultaten die weergegeven worden, zijn op basis van bedrijfstakniveau en niet op basis van bedrijfsniveau. De economische resultaten zeggen bijgevolg iets over de specifieke tak van het bedrijf en niet over de economische situatie van het volledige bedrijf. Daarvoor dienen alle aparte bedrijfstakken in rekening genomen te worden. De rekening op bedrijfsniveau kunnen teruggevonden worden op <http://www.vlaanderen.be/landbouwcijfers>.

In dit rapport gaan we in eerste instantie in op de selectie van de bedrijven en de afbakening van de bedrijfstakken. Vervolgens bespreken we de opmaak van de resultatenrekening en verduidelijken de opbrengsten en kostenposten. We geven ook uitleg over de verschillende delers die in de resultatenrekeningen gebruikt worden. Daarna komen definities van de kengetallen aan bod. Tot slot lichten we toe hoe de opdeling in groepen gebeurt.

2 METHODOLOGIE

2.1 SELECTIE BEDRIJVEN EN AFBAKENING BEDRIJFSTAKKEN

De resultaten die weergegeven worden, zijn op basis van bedrijfstakniveau en niet op basis van bedrijfsniveau. De resultaten zeggen bijgevolg iets over de specifieke tak van het bedrijf en niet over het volledige bedrijf. Daarvoor dienen alle aparte bedrijfstakken in rekening genomen te worden.

Voor de plantaardige sector gebeurt de selectie per bedrijfstak (bv. wintertarwe, suikerbieten). In de dierlijke sector kan een resultatenrekening opgezet worden per bedrijfstak, maar kunnen bepaalde bedrijfstakken ook samengenomen worden. Er wordt dan een resultatenrekening opgesteld voor een bedrijfstak(groep). Voor een bepaalde sector kunnen zo verschillende resultatenrekeningen opgebouwd worden. Zo wordt voor de sector melkveehouderij o.a. een resultatenrekening gemaakt voor de bedrijfstakgroep melkvee, waarin zowel de bedrijfstak melkkoeien als de bedrijfstak jongvee mee opgenomen wordt, en wordt er een resultatenrekening gemaakt voor melkkoeien, waarin enkel de bedrijfstak melkkoeien opgenomen wordt.

Per bedrijfstak(groep) worden voorwaarden opgelegd. Als de bedrijven voldoen aan de voorwaarden, worden ze opgenomen in de analyse. Er worden geen voorwaarden van specialisatie opgelegd. Dat houdt in dat, mits voldaan wordt aan de opgelegde voorwaarden, voor een gemengd akkerbouwwarkensbedrijf de bedrijfstakken varkens opgenomen worden in de resultatenrekening van de varkens en de bedrijfstakken akkerbouw in de resultatenrekening van de akkerbouw. Per sector worden aparte resultatenrekeningen en kengetallen opgebouwd.

Hierna wordt per bedrijfstak(groep) beschreven welke bedrijfstakken mee opgenomen worden en welke voorwaarden opgelegd worden aan de bedrijven. Vanwege de specificiteit van biologische teelt en productie worden deze nergens mee opgenomen. Deel 2.1.1 geeft een overzicht van de dierlijke en deel 2.1.2 van de plantaardige productie.

2.1.1 Dierlijke productie

2.1.1.1 Varkens

- Fokvarkens

De bedrijfstakken biggen, zeugen, beren, opfokzeugen en opfokberen worden opgenomen en enkel bedrijven met minstens 75 zeugen worden geselecteerd.

- Afmesting

De bedrijfstak vleesvarkens wordt opgenomen en enkel bedrijven met meer dan 300 vleesvarkens worden geselecteerd.

- Gesloten varkenshouderij

De bedrijfstakken biggen, zeugen, beren, opfokzeugen, opfokberen en vleesvarkens worden opgenomen en enkel bedrijven met minstens 75 zeugen én minstens 300 vleesvarkens worden geselecteerd. Een bedrijf wordt als gesloten beschouwd als minder dan 25% van de biggen aangekocht of verkocht wordt.

//

- Vleesvarkens op contract

De bedrijfstak vleesvarkens op contract wordt opgenomen. Enkel bedrijven met minstens 150 vleesvarkens op contract worden geselecteerd.

2.1.1.2 Rundvee

- Gesloten vleesveehouderij

De bedrijfstakken zoogkoeien, vaarzen van zoogkoeien en stieren van zoogkoeien en dekstieren worden opgenomen. Er moeten minstens 10 zoogkoeien zijn en niet meer dan 25% van de zoogkoeien mag aangekocht zijn. Daarnaast wordt een gesloten bedrijf gedefinieerd als een bedrijf waarbij minder dan 25% van het jongvee aangekocht of verkocht wordt. De voorwaarde wordt afzonderlijk opgelegd voor het mannelijk en het vrouwelijk jongvee. Het percentage wordt berekend als de verhouding aangekocht jongvee van minder dan 1 jaar oud ten opzichte van de som van het aantal geboren jongvee en het aantal aangekocht jongvee van minder dan 1 jaar, en als de verhouding verkocht jongvee van minder dan 1 jaar oud ten opzichte van de som van het aantal geboren jongvee en het aantal aangekocht jongvee van minder dan een jaar (verminderd met het aantal gestorven jongvee)

- Zoogkoeien (incl. vrouwelijk jongvee)

De bedrijfstakken zoogkoeien en vaarzen van zoogkoeien worden opgenomen. Er moeten minstens 10 zoogkoeien zijn en niet meer dan 25% van de zoogkoeien mag aangekocht zijn.

- Vleesstieren

De bedrijfstak stieren van zoogkoeien wordt opgenomen. Er moeten minstens 10 stieren zijn en minder dan 25% van de stieren mag aangekocht of verkocht worden. Dat wordt berekend als de verhouding aangekocht jongvee van minder dan 1 jaar oud ten opzichte van de som van het aantal geboren stieren en het aantal aangekochte stieren van minder dan 1 jaar, en de verhouding verkocht jongvee van minder dan 1 jaar oud ten opzichte van de som van het aantal geboren jongvee en het aantal aangekocht jongvee van minder dan een jaar (verminderd met het aantal gestorven stieren). Het gaat hier dus om bedrijven die in hoofdzaak stieren geboren op het eigen bedrijf afmesten.

- Aankoop vleesstieren

De bedrijfstak stieren van zoogkoeien wordt opgenomen. Enkel bedrijven met minstens 10 stieren worden beschouwd. In tegenstelling tot de vorige categorie gaat het om bedrijven die vooral stieren van een bepaalde leeftijd aankopen en verder afmesten. Daarnaast worden enkel bedrijven opgenomen waarbij meer dan twee derde (66%) van de stieren aangekocht wordt.

- Vaarzen zoogvee

De bedrijfstak vaarzen van zoogkoeien wordt opgenomen. Enkel bedrijven met minstens 10 vaarzen worden opgenomen.

Voor deze bedrijfstak worden geen opbrengsten weergegeven omdat het veelal om interne overgangen gaat waarbij tabelwaarden gebruikt worden in plaats van werkelijke verkoopprijzen. Bovendien is de opfok van het jongvee veelal geen doel op zich, maar staat het in functie van de vleesproductie.

- Melkvee

De bedrijfstakken melkkoeien, vaarzen van melkvee, stieren van melkvee, reforme melkkoeien en dekstieren worden opgenomen. Enkel bedrijven die minstens 100.000 liter melk produceren en waarbij de gemiddelde melkproductie per koe boven de 4.000 liter per koe ligt worden geselecteerd.

//

- Melkkoeien

De bedrijfstakken melkkoeien en reforme melkkoeien worden opgenomen. Enkel bedrijven die minstens 100.000 liter melk produceren en waarbij de gemiddelde melkproductie per koe boven de 4.000 liter per koe ligt worden geselecteerd.

- Vaarzen melkvee

De bedrijfstak vaarzen van melkvee wordt opgenomen. Enkel die bedrijven waarbij de verhouding vaarzen t.o.v. melkkoeien minstens 50% is, worden geselecteerd.

Voor deze bedrijfstak worden geen opbrengsten weergegeven omdat het veelal om interne overgangen gaat, waarbij tabelwaarden gebruikt worden in plaats van werkelijke verkoopprijzen. Bovendien is de opfok van het jongvee geen doel op zich, maar staat het in functie van de melkproductie.

2.1.1.3 Pluimvee

- Legpluimvee

De bedrijfstak legpluimvee wordt opgenomen. Enkel de bedrijven met scharrelkippen en minstens 5.000 stuks legpluimvee worden opgenomen.

- Slachtpluimvee

De bedrijfstak slachtpluimvee wordt opgenomen. Enkel de bedrijven met minstens 5.000 stuks slachtpluimvee worden opgenomen.

2.1.2 Plantaardige productie

2.1.2.1 Voedergewassen

Volgende bedrijfstakken worden besproken:

- Grasland in hoofdteelt
- Grasklaver
- Deegrijpe maïs
- Deegrijpe maïs aankoop op stam
- Tijdelijk grasland: enkel voorteelt
- Voederbieten

Bij de voedergewassen wordt enkel een kostprijsanalyse weergegeven en komen de opbrengsten niet aan bod omdat ze hoofdzakelijk voor intern gebruik zijn.

2.1.2.2 Akkerbouw

Er wordt enkel rekening gehouden met de marktbaar gewassen, waarbij rekening gehouden wordt met een minimum oppervlakte. Volgende bedrijfstakken worden besproken.:

- Bewaaraardappelen (verschil tussen vroege aardappelen en bewaaraardappelen wordt gemaakt op basis van tijdstip ras/oogsttijdstip) (> 0.5 ha)
- Vroege aardappelen (geen primeur) (>0.25 ha)
- Korrelmaïs (>0.5 ha)
- Chicorei (>0.5 ha)

In de resultatenrekening worden enkel de kosten en opbrengsten weergegeven van de bedrijfstakken die opgenomen zijn. Dat houdt in dat de kosten en opbrengsten gemaakt voor andere bedrijfstakken op een bedrijf niet meegenomen worden. In het gemengd akkerbouw-varkensbedrijf zullen de kosten die gemaakt worden voor de teelten dan ook niet opgenomen worden in de resultatenrekening van de varkens. Kosten en opbrengsten gemaakt op het bedrijf (bedrijfsniveau) worden toegewezen aan de verschillende op het bedrijf aanwezige bedrijfstakken (bedrijfstakniveau).

De basisperiode voor het bijhouden van de boekhoudingen valt steeds samen met het kalenderjaar.

De resultatenrekening is voor alle bedrijfstakken uit dezelfde grote posten opgebouwd. De totale opbrengsten, de totale variabele kosten en de totale vaste kosten worden verder onderverdeeld. Omdat niet alle kostenposten en opbrengsten voor alle bedrijfstakken even belangrijk zijn, kan de onderverdeling verschillen. Kostenposten die niet apart weergegeven worden, komen terecht bij overige. Een beschrijving van de verschillende opbrengsten en kostenposten wordt beschreven in 2.2.2

De totale opbrengst min de variabele kosten geeft het bruto saldo (BS). Het BS min de vaste kosten (excl. eigen arbeid van de bedrijfsleider en de gezinsleden) geeft het familiaal arbeidsinkomen (FAI). Het FAI min de vergoeding voor de eigen arbeid van de bedrijfsleider en de gezinsleden levert uiteindelijk het netto bedrijfsresultaat (NBR) op. Er worden geen subsidie meegenomen in de berekening van de opbrengsten. Uitzondering hierop zijn de gekoppelde zoekgoeienpremie en de premie voor verwarringstechnieken bij het fruit.

Vereenvoudigde weergave resultatenrekening

Resultatenrekening
Totale opbrengsten (1)
Totale variabele kosten (2)
Bruto saldo (3) = (1) – (2)
Totale vaste kosten (4)
Familiaal arbeidsinkomen (5) = (3) – (4)
Vergoeding eigen arbeid (6)
Netto bedrijfsinkomen (7) = (5) – (6)

Bedrijven met een buitengewone waarde of outlier (i.e. rekenkundig gemiddelde $\pm$ 4 maal de standaardafwijking) wat betreft de totale opbrengst of het totaal van de variabele / vaste kosten worden in hun totaliteit niet meegenomen. Voor de bedrijfstakken waar slechts een beperkt aantal waarnemingen zijn, is een meer diepgaande kwaliteitscontrole en outlieranalyse toegepast.

De berekeningen van het gemiddelde van alle bedrijfstakken gebeurt op basis van het gewogen gemiddelde. Het gewogen gemiddelde houdt rekening met de grootte van de bedrijfstak. De wegingsfactor is de gebruikte deler. Bijvoorbeeld: de kosten en opbrengsten van een bedrijf met veel hectares suikerbieten, zullen meer doorwegen dan de kosten en opbrengsten van een bedrijf met minder hectares suikerbieten.

De resultaten die weergegeven worden, kunnen hier en daar lichtjes verschillen van vroegere weergaven. Een wijziging van boekhoudpakket en de daarbijkorende dataverwerkingsmodellen liggen hier aan de basis. Indien er principiële wijzigingen zijn toegepast, worden deze vermeld bij de beschrijving van de opbrengsten en kostenposten.

////////////////////////////////////

2.2.2 Beschrijving opbrengstenposten

De omzet en aanwas uit opbrengstenrubriek worden apart per bedrijfstak of bedrijfstakgroep verklaard.

i. Melkvee

a) Melkvee (inclusief jongvee en dekstieren)

Omvat de bedrijfstakken melkkoeien, vaarzen melkvee, stieren melkvee, dekstieren

Verkoop melk:

De waarde van de melk verkocht aan de melkerij of via thuisverkoop, verbruikt in het huishouden of gevoerd aan het jongvee, inclusief kwaliteitspremies.

Totale omzet en aanwas:

Verkoop dieren: Hier worden de werkelijke verkopen geboekt van de melkkoeien en het jongvee en de noodslachtingen.

Mogelijke interne verkoop dieren (overgangen) die hier kunnen voorkomen:

- van melkkoeien naar zoogkoeien
- van vaarzen melkvee naar vaarzen zoogkoeien
- van melkkoeien naar vleeskoeien (als het bedrijf stopt met melkkoeien)

Aankoop dieren: Hier worden de werkelijke aankopen geboekt van melkkoeien en jongvee.

Mogelijke interne aankoop dieren (overgangen) die hier kunnen voorkomen:

- van zoogkoeien naar melkkoeien
- Van vaarzen zoogkoe naar vaarzen melkkoe

Inventarisverschil veestapel: Hier worden de inventarisverschillen veestapel van de melkkoeien en het jongvee geboekt. Dit is het waardeverschil van de dieren aanwezig op het einde van het boekjaar t.o.v. de dieren aanwezig in het begin van het boekjaar. De waarde van fokdieren wordt gewaardeerd aan een tabelwaarde. De waarde van het gebruiksvee wordt gewaardeerd aan de marktwaarde op 31 december.

b) Melkkoeien

Omvat de bedrijfstak melkkoeien

Verkoop melk:

De waarde van de melk verkocht aan de melkerij of via thuisverkoop, verbruikt in het huishouden of gevoerd aan het jongvee, inclusief kwaliteitspremies.

Totale omzet en aanwas:

Verkoop kalveren: Hier komt de waarde van alle geboortes van zowel de vaarzen als de stieren terecht. Deze worden gewaardeerd aan een tabelwaarde. Indien de kalveren binnen de maand verkocht worden, zal hier ook rekening gehouden worden met de werkelijke verkoopprijs.

Verkoop koeien: Hier worden de werkelijke verkopen van de melkkoeien geboekt. Mogelijke Interne verkoop dieren (overgangen) die hier kunnen voorkomen:

- Van melkkoeien naar zoogkoeien

- Van melkkoeien naar vleeskoeien (als het bedrijf stopt met melkkoeien)

Aankoop dieren: Hier worden de aankopen geboekt van melkkoeien. Ook de interne overgangen van vaarzen naar melkkoeien worden hier geboekt.

Mogelijke interne aankoop dieren (overgangen) die hier kunnen voorkomen:

- Van vaarzen melkkoeien naar melkkoeien
- Van zoogkoeien naar melkkoeien

Inventarisverschillen veestapel: Dit is het waardeverschil van de dieren aanwezig op het einde van het boekjaar t.o.v. de dieren aanwezig in het begin van het boekjaar. De waarde van fokdieren wordt gewaardeerd aan een tabelwaarde. De waarde van het gebruiksvee wordt gewaardeerd aan de marktwaarde op 31 december.

c) Stieren melkvee

Omvat de bedrijfstak stieren melkvee.

Totale omzet en aanwas:

Verkoop Stieren: Hier worden de werkelijke verkopen geboekt (zowel de verkopen van de nuchtere stieren als deze die op latere leeftijd verkocht worden).

Eventuele interne verkoop dieren (overgangen) die kunnen voorkomen:

- Van stieren melkvee naar ossen melkvee
- Van stieren melkvee naar dekstieren melkvee
- Van stieren melkvee naar stieren vleesvee

Aankoop Stieren: Hier worden zowel de werkelijke aankopen geboekt als de interne overgangen (=waarde bij geboorte stieren).

Inventarisverschil veestapel: Dit is het waardeverschil van de stieren aanwezig op het einde van het boekjaar t.o.v. de stieren aanwezig in het begin van het boekjaar.

ii. Vleesvee

a) Gesloten vleesveebedrijven

Omvat de bedrijfstakken zoogkoeien, vaarzen van zoogkoeien en stieren van zoogkoeien en dekstieren

Totale omzet en aanwas:

Verkoop stieren: Hier worden de werkelijke verkopen geboekt en noodslachtingen.

Eventuele Interne verkoop dieren (overgangen) die kunnen voorkomen:

- Van stieren zoogkoeien naar ossen zoogkoeien
- Van stieren zoogkoeien naar dekstieren vleesvee

Verkoop vaarzen en zoogkoeien: Hier worden de werkelijke verkopen de vaarzen en de zoogkoeien geboekt.

Eventuele interne verkoop dieren (overgangen) die kunnen voorkomen:

- Van vaarzen zoogkoeien naar vaarzen melkkoeien
- Van zoogkoeien naar melkkoeien

Verkoop zoogkoeien: Hier worden de werkelijke verkopen van de zoogkoeien geboekt.

Eventuele interne overgangen die kunnen voorkomen:

- Van zoogkoeien naar melkkoeien

Aankoop dieren: Hier worden de aankopen geboekt van zoogkoeien. Ook de interne overgangen van vaarzen zoogkoeien naar zoogkoeien worden hier geboekt.

Eventuele interne aankoop dieren (overgangen) die kunnen voorkomen:

- Van vaarzen zoogkoeien naar zoogkoeien
- Van melkkoeien naar zoogkoeien
- Van vleeskoeien naar zoogkoeien

Inventarisverschil veestapel: Dit is het waardeverschil van de dieren aanwezig op het einde van het boekjaar t.o.v. de dieren aanwezig in het begin van het boekjaar.

Zoogkoeienpremie:

De waarde van de gekoppelde zoogkoeienpremie.

d) Vleesstieren

Omvat de bedrijfstak stieren van zoogkoeien.

Totale omzet en aanwas:

Verkoop stieren: Hier worden de werkelijke verkopen van stieren zoogkoeien geboekt (zowel de verkopen van de nuchtere stieren als deze die op latere leeftijd verkocht worden).

Eventuele Interne verkoop dieren (overgangen) die hier kunnen voorkomen:

- Van stieren van zoogkoeien naar ossen van zoogkoeien
- Van stieren van zoogkoeien naar dekstieren vleesvee

Aankoop stieren: Hier worden zowel de werkelijke aankopen en geboortes geboekt als de interne overgangen (=waarde bij geboorte stieren).

Inventarisverschil veestapel: Dit is het waardeverschil van de stieren zoogkoeien aanwezig op het einde van het boekjaar t.o.v. de stieren zoogkoeien aanwezig in het begin van het boekjaar.

e) Aankoop vleesstieren

Omvat de bedrijfstak vleesstieren.

Totale omzet en aanwas:

Verkoop Stieren: Hier worden de werkelijke verkopen van vleesstieren geboekt.

Aankoop Stieren: Hier worden de waarden van de aangekochte vleesstieren geboekt.

Inventarisverschil veestapel: Dit is het waardeverschil van de vleesstieren aanwezig op het einde van het boekjaar t.o.v. de vleesstieren aanwezig in het begin van het boekjaar.

iii. Varkenshouderij

a) **Fokvarkens**

Omvat de bedrijfstakken biggen, zeugen, beren, opfokzeugen en opfokberen.

Totale omzet en aanwas

Verkoop biggen: Hier worden de werkelijke verkopen en de interne verkopen van de biggen geboekt.

Verkoop overige dieren: Hier worden de werkelijke verkopen van (opfok)zeugen, (opfok)beren geboekt. Ook eventuele interne overgangen van zeugen en beren naar vleesvarkens.

Aankoop dieren: Hier worden de werkelijke aankopen van biggen, zeugen, beren, opfokzeugen, en opfokberen geboekt. Ook de interne overgangen naar opfokbeer of opfokzeug vanuit vleesvarkens komt hier terecht.

Inventarisverschil veestapel: Dit is het waardeverschil van de dieren aanwezig op het einde van het boekjaar t.o.v. de dieren aanwezig in het begin van het boekjaar. De waarde van fokdieren wordt gewaardeerd aan een tabelwaarde. De waarde van het gebruiksvet wordt gewaardeerd aan de marktwaarde op 31 december.

b) **Vleesvarkens**

Omvat de bedrijfstak vleesvarkens.

Totale omzet en aanwas

Verkoop vleesvarkens: Hier worden de werkelijke verkopen van vleesvarkens geboekt. Ook eventuele interne overgangen van vleesvarkens naar opfokzeugen of opfokberen komen hier terecht.

Aankoop biggen: Hier worden de werkelijke aankopen van de biggen geboekt alsook de interne overgangen van big naar vleesvarkens.

Inventarisverschil veestapel: Dit is het waardeverschil van de dieren aanwezig op het einde van het boekjaar t.o.v. de dieren aanwezig in het begin van het boekjaar.

c) **Vleesvarkens op contract**

Omvat de bedrijfstak vleesvarkens op contract.

Totale Opbrengsten

Hier wordt geen verdere opsplitsing gegeven in de opbrengsten. Alle opbrengsten komen hier samen terecht.

d) **Gesloten varkenshouderij**

De bedrijfstakken biggen, zeugen, beren, opfokzeugen, opfokberen en vleesvarkens worden opgenomen.

Omzet en aanwas

Verkoop vleesvarkens: Hier worden de werkelijke verkopen en noodslachtingen van de vleesvarkens geboekt.

Verkoop overige dieren: Hier worden de werkelijke verkopen en noodslachtingen van de biggen, beren, opfokzeugen en opfokberen geboekt.

Aankoop dieren: Hier worden de werkelijke aankopen geboekt.

Inventarisverschil veestapel: Dit is het waardeverschil van de dieren aanwezig op het einde van het boekjaar t.o.v. de dieren aanwezig in het begin van het boekjaar. De waarde van fokdieren wordt

Voor een aantal teelten *groenten openlucht* die naar de industrie afgezet worden hangt de waarde van de verkoop van het gewas en een aantal variabele kosten (vooral werk door derden en zaai- en pootgoed) af van de afspraken binnen een producentenorganisatie. Afhankelijk van de regionale spreiding van de bedrijven in de steekproef en de aanpassingen van die afspraken binnen een producentenorganisatie kunnen daardoor fluctuaties in de resultaten van die boekhoudposten optreden.

Opbrengst plantaardige nevenproducten:

De waarde van de bijproducten van de marktbaar gewassen (stro, kleine aardappelen, hooi, enz.). Indien deze niet apart weergegeven worden, zitten ze bij de overige opbrengsten.

Aanwas aanplantingen:

Dit is de meerwaarde van blijvende aanplantingen (fruit) berekend op basis van het verschil van de inventariswaarde op het einde van het boekjaar en het begin van het boekjaar. De vervangingswaarden worden bepaald op basis van o.a. de leeftijd en de plantdichtheid van de aanplantingen.

Planteninventarisverschil:

Deze opbrengstenpost komt enkel voor bij sierteelt en geeft het inventarisverschil weer van het niet-geogst gewas.

Premie verwarringstechnieken:

De waarde van de agromilieumaatregel verwarringstechniek fruitteelt.

Overige opbrengsten:

Bevat de opbrengsten die niet afzonderlijk verschijnen op de resultatenrekening voor de desbetreffende bedrijfstak. Omvat onder meer de verhuur van gronden, gebouwen, quota en werktuigen. Omvat ook werk voor derden (inclusief eigen vervoer van producten) en andere diverse opbrengsten zoals prijzengelden, vergoedingen schade aan gewassen, vergoedingen wildschade, vergoeding voor schadeloosstelling van ruilverkaveling en dergelijke. De opbrengst van de verkoop van organische mest wordt ook onder deze post geboekt. Ook premies die specifiek aan een bedrijfstak toegewezen kunnen worden (agromilieumaatregelen uitbetaald door het Departement Landbouw en Visserij, crisissteun,...) komen ook hier voor. Winst op doorverkoop wordt niet meegenomen bij de bedrijfstakken.

Variabele kosten

i. Dierlijke productie

Krachtvoeder: De waarde van de aangekochte krachtvoerders verbruikt tijdens het boekjaar. Deze rubriek bevat tevens de waarde van de eigen marktbaar gewassen die werden verbruikt als krachtvoeder (granen, CCM, enz.). Ook de kosten die je hebt voor het malen granen, het maalloon, wordt hier meegeteld. Omvat ook de waarde van melkpoeder en melk gevoederd aan dieren. Indien r bijproducten vervoederd worden bij de bedrijfstakken varkens komen deze ook hier voor.

Variabele kosten ruwvoeder: Bevat alle variabele kosten die verbonden zijn aan de productie van ruwvoeder op het eigen bedrijf en die doorgerekend worden aan de dieren. Dit is inclusief een proportioneel deel van de inventarisverschillen.

Bij rundvee worden de ruwvoederkosten opgesplitst in variabele ruwvoederkosten, vaste ruwvoederkosten en vergoeding eigen arbeid ruwvoederkosten. Door de opsplitsing omvat het

Kosten werktuigen

Dit zijn kosten voor klein gereedschap, onderhoudskosten aan machines en trekkers, kosten voor smeermiddelen, verzekeringen en belastingen voor trekkers en machines en forfaitaire kosten voor het gebruik van een wagen, motor of fiets.

Vaste kosten ruwvoeder

Bevat alle vaste kosten die verbonden zijn aan de productie van ruwvoeder op het eigen bedrijf en die doorgerekend worden aan de dieren. Dit is inclusief een proportioneel deel van de inventarisverschillen.

Pacht

Bevat de betaalde pacht en de fictieve pacht.

De betaalde pacht is de som van de betaalde pacht voor gronden in seizoenpacht, loopbaanpacht en voor blijvende aanplantingen. Ook de onroerende voorheffing betaald door de eigenaar is in deze rubriek opgenomen.

De fictieve pacht is een berekende fictieve pacht die wordt berekend voor de grond in eigendom. Voor een aantal bedrijfstakken wordt er een uitsplitsing gemaakt tussen reguliere pacht en seizoenpacht. Voor andere bedrijfstakken wordt enkel de totale pacht weergegeven. De waarde van de pacht is een gemiddelde van alle gronden voor alle bedrijven in de steekproef. Dit houdt bijvoorbeeld in dat als van het totaal van 100 ha pacht voor een teelt er 10 ha seizoenpacht is en 90 ha gewone pacht, de waarde van de 10 ha seizoenpacht verdeeld wordt over het totaal van 100 ha en de waarde van de 90 ha gewone pacht verdeeld wordt over de 100 ha. De waarde van de post seizoenpacht in de resultatenrekening is bijgevolg niet gelijk aan het bedrag dat een landbouwer moet betalen voor 1 ha in seizoenpacht.

Betaalde lonen

Betaalde lonen zijn de kosten die verbonden zijn aan de betaalde lonen, sociale lasten en verzekeringen voor tewerkgesteld personeel. Deze rubriek omvat eveneens de tegenwaarde voor voordelen in natura toegekend aan tewerkgesteld personeel. Dit wordt enkel apart weergegeven voor groenten in openlucht voor de versmarkt en fruit. Voor de andere teelten is dit een onderdeel van de overige vaste kosten (zie hierna).

Overige vaste kosten

Hierin zitten alle kosten die niet apart voorkomen op de resultatenrekening. Dit zijn:

Algemene onkosten is de som van de structurele kosten die niet afzonderlijk verschijnen op de resultatenrekening voor de desbetreffende bedrijfstak. In deze rubriek zitten heel diverse onkosten zoals lidgelden en abonnementen, administratieve kosten, milieubelastingen, water en diverse heffingen voor water, verzekeringen burgerlijke aansprakelijkheid en rechtsbijstand, vaste telefoon, gsm en internet, FAVV-heffing, enz.

Betaalde arbeidskrachten is de som van de betaalde lonen, sociale lasten en verzekeringen voor tewerkgesteld personeel. Deze rubriek omvat eveneens de tegenwaarde voor voordelen in natura toegekend aan tewerkgesteld personeel.

Voor varkens (gesloten, contract, afmesting) zitten de kosten voor uitgeschaard vee hier ook bij.

Vergoeding eigen arbeid

Vergoeding eigen arbeid

De vergoeding voor eigen arbeid is een weergave van de (niet-betaalde) familiale arbeid die verricht wordt door de landbouwer en eventuele meewerkende gezinsleden. Die wordt berekend door de arbeidsuren opgegeven door de landbouwer te vermenigvuldigen met een vaste arbeidsvergoeding per uur (i.e. een uurloon). Het uurloon wordt bepaald op basis van de minimumlonen vastgesteld door het Nationaal Paritair Comité voor de land- en tuinbouw, verhoogd met de sociale lasten.

Vergoeding eigen arbeid ruwvoerders

De toegerekende lonen die verbonden zijn aan de productie van ruwvoerders op het eigen bedrijf en die doorgerekend worden aan de dieren, inclusief proportioneel deel van de inventarisverschillen.

2.2.3 Delers

De waarden van de resultatenrekeningen worden steeds uitgedrukt in euro per deler. Voor bepaalde bedrijfstakken worden de resultatenrekeningen voorgesteld door verschillende delers (bv. melkkoeien: euro per gemiddeld aanwezig dier en euro per 100 liter melk).

Gemiddeld aanwezig dier is het gemiddelde aantal dieren van de desbetreffende bedrijfstak, berekend aan de hand van het aantal dagen dat de dieren op het bedrijf aanwezig waren.

Afgeleverd dier is de som van het aantal verkochte dieren en de dieren die overgingen naar een andere diercategorie (bv. big naar vleesvarken).

100 kg verkocht dier is de hoeveelheid levend gewicht van de verkochte dieren uitgedrukt per 100 kg.

100 kg vleesproductie is de hoeveelheid geproduceerd vlees van dieren, uitgedrukt per 100 kg en berekend op basis van de gewichten van volgende veebewegingen: verkoop + eindinventaris + sterfte – aankoop – geboorte – begininventaris.

100 liter melk (FPCM) is de hoeveelheid geproduceerde, vet en eiwit gecorrigeerde, melk uitgedrukt per 100 liter. FPCM = Fat and Protein Corrected Milk.

1000 verkochte eieren is het totaal aantal verkochte consumptie-eieren tijdens het boekjaar

m²hokoppervlakte is de oppervlakte exclusief de ruimte die niet toegankelijk is voor de kuikens (ingang e.d.), maar inclusief de ruimte van de voeder- en drinkbakken.

Beteelde oppervlakte is de totale beteelde oppervlakte, ingenomen door het gewas. Voor akkerbouwgewassen, voedergewassen, fruit en groenten wordt de beteelde oppervlakte uitgedrukt in ha.

2.3 ECONOMISCHE EN TECHNISCHE KENGETALLEN

2.3.1 Algemeen

Aanvullend op de economische rentabiliteit geven de technische en economische kengetallen een inzicht in de prestaties van de bedrijven. De kengetallen worden specifiek per bedrijfstak(groep) bepaald.

Ook hier wordt een outlieranalyse toegepast. Bovendien worden bedrijven die niet mee opgenomen worden in de rentabiliteitsanalyse ook bij de kengetallen niet mee opgenomen. Bij de kengetallen worden er per kengetal limieten opgelegd. Waarden die hierbuiten liggen, zijn zeer onwaarschijnlijk en worden daarom niet opgenomen bij de bepaling van het gemiddelde.

Ook bij de kengetallen zijn op basis van het gewogen gemiddelde. De wegingsfactor is hier de deler van het kengetal. Bij de worpindex waar het totale aantal worpen per jaar wordt gedeeld door het gemiddelde aantal aanwezige zeugen, is het gemiddelde aantal aanwezige zeugen de wegingsfactor en zal de worpindex van bedrijven met meer zeugen dan ook zwaarder doorwegen in het gemiddelde. Het aantal bedrijven waarop de kengetallen zijn berekend is gelijk aan het aantal bedrijven waarop de resultatenrekening is gebaseerd.

2.3.2 Verklaring van kengetallen

Fokvarkens

Productiviteit	Definitie
Gemiddeld aanwezige zeug	Het gemiddelde aantal zeugen, berekend aan de hand van het aantal dagen dat de dieren op het bedrijf aanwezig zijn
Worpindex	Totaal aantal worpen per jaar, gedeeld door het gemiddelde aantal aanwezige zeugen
Aantal levend geboren biggen per worp	Het totale aantal levend geboren biggen tijdens het boekjaar, gedeeld door het totaal aantal worpen per jaar
Aantal levend geboren biggen per zeug	Het totale aantal levend geboren biggen tijdens het boekjaar, gedeeld door het gemiddelde aantal aanwezige zeugen
Sterftepercentage levend geboren biggen	Het totale aantal gestorven biggen (exclusief doodgeboren biggen), gedeeld door de som van het totaal aantal levend geboren biggen en de aangekochte biggen
Productiegetal fokvarkens	Het aantal grootgebrachte biggen per zeug. Hiervoor wordt het aantal opgezette biggen (levend geboren biggen verminderd met het aantal gestorven biggen), gedeeld door het gemiddelde aantal aanwezige zeugen
Speenleeftijd biggen	De gemiddelde leeftijd van de biggen bij het spenen
Vervangingspercentage zeugen	Aantal nieuwe zeugen (overgang van opfokzeug + aangekochte + positief inventarisverschil), gedeeld door het gemiddelde aantal aanwezige zeugen
Aankooperpercentage opfokzeugen	Het aantal aangekochte opfokzeugen, gedeeld door het totale aantal opfokzeugen (aangekochte + interne overgebrachte)

Productiviteit	Definitie
Percentage verkochte biggen	Het aantal verkochte biggen, gedeeld door het totale aantal afgeleverde biggen (verkochte biggen + intern overgebrachte biggen)
Gemiddeld gewicht verkochte biggen	Het gemiddelde gewicht van alle verkochte biggen tijdens het boekjaar
Gemiddelde waarde verkochte biggen	De gemiddelde waarde van alle verkochte biggen tijdens het boekjaar
Gemiddeld gewicht afgeleverde biggen	Het gemiddelde gewicht van alle afgeleverde biggen (verkochte biggen + intern overgebrachte biggen) tijdens het boekjaar
Gemiddeld waarde afgeleverde biggen	De gemiddelde waarde van alle afgeleverde biggen (verkochte biggen + intern overgebrachte biggen) tijdens het boekjaar
Sterftepercentage zeugen	Het aantal gestorven zeugen, gedeeld door het gemiddelde aantal aanwezige zeugen
Voeder en groei	Definitie
Hoeveelheid krachtvoeder per zeug	Het totale aantal kg verbruikt krachtvoeder (aangekocht en eigen bedrijf) door zeugen, beren, opfokzeugen en opfokberen, gedeeld door het gemiddelde aantal aanwezige zeugen
Dagelijks krachtvoederverbruik per zeug	Het totale aantal kg verbruikt krachtvoeder (aangekocht en eigen bedrijf) door zeugen, beren, opfokzeugen en opfokberen, gedeeld door 365 maal het gemiddeld aantal aanwezige zeugen
Hoeveelheid krachtvoeder per afgeleverde big	Het totale aantal kg verbruikt krachtvoeder (aangekocht en eigen bedrijf) door biggen, gedeeld door het aantal afgeleverde biggen
Dagelijks krachtvoederverbruik per big	Het totale aantal gram verbruikt krachtvoeder (aangekocht en eigen bedrijf) door biggen, gedeeld door 365 maal het gemiddelde aantal aanwezige biggen
Prijs krachtvoeder zeugen	De totale waarde van de verbruikte krachtvoerders (aangekocht en eigen bedrijf) door zeugen, gedeeld door de hoeveelheid ton verbruikte krachtvoerders (aangekocht en eigen bedrijf) door zeugen
Prijs krachtvoeder biggen	De totale waarde van de verbruikte krachtvoerders (aangekocht en eigen bedrijf) door biggen, gedeeld door de hoeveelheid ton verbruikte krachtvoerders (aangekocht en eigen bedrijf) door biggen
Dagelijkse groei biggen	Het gewicht in gram van de totale vleesproductie van biggen, gedeeld door 365 maal het gemiddelde aantal aanwezige biggen. De totale vleesproductie = gewichten van alle verkopen + sterfte + overgangen uit + eindinventaris - begininventaris - aankopen - gewicht levend geboren biggen (tegen 1 kg per big)

Vleesvarkens

Productiviteit	Definitie
Gemiddeld gewicht opgezette biggen	Het gemiddelde gewicht van alle opgezette biggen tijdens het boekjaar
Waarde opgezette biggen	De totale waarde van de opgezette biggen (aangekochte vleesvarkens + intern overgebrachte vleesvarkens), gedeeld door het totale aantal opgezette biggen (aangekochte vleesvarkens + intern overgebrachte vleesvarkens)
Dagelijkse groei vleesvarkens	Het gewicht in gram van de totale vleesproductie van vleesvarkens, gedeeld door 365 maal het gemiddelde aantal aanwezige vleesvarkens. Het gewicht van de totale vleesproductie is het gewicht van verkochte en gestorven vleesvarkens + gewicht van intern overgebrachte biggen (overgangen IN) + het gewicht op eindinventaris, verminderd met het gewicht van vleesvarkens op begininventaris, het gewicht van de aangekochte vleesvarkens en de intern overgebrachte vleesvarkens (overgangen UIT).
Mestduur	Het gemiddelde aantal dagen voor het afmesten van een vleesvarken. Het wordt berekend door de gemiddelde gewichtsaanwas in kg van de vleesvarkens te delen door 1000 maal de groei per dag in gram. De gemiddelde gewichtsaanwas is het gemiddelde gewicht van de verkochte vleesvarkens, verminderd met het gemiddelde gewicht van de inkomende vleesvarkens (aangekochte en intern overgebrachte biggen).
Rotatiecoëfficiënt	365 gedeeld door de mestduur in dagen
Sterftepercentage vleesvarkens	Het totale aantal gestorven vleesvarkens, gedeeld door het aantal opgezette vleesvarkens. Het aantal opgezette vleesvarkens is het totaal van het aantal aangekochte vleesvarkens en het aantal intern overgebrachte vleesvarkens (van biggen).
Gemiddeld gewicht verkochte vleesvarkens	Het totale gewicht in kg van werkelijk verkochte vleesvarkens, gedeeld door het aantal verkochte vleesvarkens
Waarde verkochte vleesvarkens per kg (verkoopprijs)	De totale waarde in euro van werkelijk verkochte vleesvarkens, gedeeld door het gewicht in kg van het totale aantal verkochte vleesvarkens
Gewichtsaanwas vleesvarken	Het gemiddelde gewicht van verkochte vleesvarkens (het totale gewicht in kg van werkelijk verkochte vleesvarkens, gedeeld door het aantal verkochte vleesvarkens), verminderd met het gemiddelde gewicht van de inkomende vleesvarkens (aangekochte en intern overgebrachte biggen)

Productiviteit	Definitie
Hoeveelheid krachtvoeder per afgeleverd vleesvarken	Het totale aantal kg verbruikt krachtvoeder (aangekocht en eigen bedrijf) door vleesvarkens, gedeeld door het totale aantal afgeleverde vleesvarkens (verkochte en overgangen UIT)
Dagelijks krachtvoederverbruik per vleesvarken	Het totaal aantal gram verbruikt krachtvoeder (aangekocht en eigen bedrijf) door vleesvarkens, gedeeld door 365 maal het gemiddelde aantal aanwezige vleesvarkens
Prijs krachtvoerders vleesvarkens (euro/ton)	De totale waarde van de verbruikte krachtvoerders (aangekocht en eigen bedrijf) door vleesvarkens, gedeeld door de hoeveelheid ton verbruikte krachtvoerders (aangekocht en eigen bedrijf) door vleesvarkens
Voederconversie	Het totale aantal kg verbruikt krachtvoeder (aangekocht en eigen bedrijf) door vleesvarkens, gedeeld door de totale groei van vleesvarkens in kg. De totale groei wordt hierbij berekend door het gewicht van verkochte en gestorven vleesvarkens + gewicht van interne overgangen naar opfokbeer en opfokzeug + het gewicht op eindinventaris te verminderen met het gewicht van de vleesvarkens op begininventaris, het gewicht van de aangekochte vleesvarkens en de intern overgebrachte vleesvarkens (overgangen IN).

Melkvee

Productiviteit melkvee	Definitie
Ontvangen melkprijs melkerij	Netto verkoopprijs per 100 liter voor de melk, verkocht aan de zuivelfabriek
Ontvangen melkprijs FPCM melkerij	Netto verkoopprijs per 100 kg FPCM voor de melk, verkocht aan de zuivelfabriek
Vetgehalte melk	Vetgehalte van alle verkochte melk aan de zuivelfabriek
Eiwitgehalte melk	Eiwitgehalte van alle verkochte melk aan de zuivelfabriek
Melkproductie per koe per jaar	Het totale aantal liter melk geproduceerd op het bedrijf, gedeeld door het aantal gemiddeld aanwezige melkkoeien. Dit is de som van de melk verkocht aan de zuivelfabriek, hoeveverkoop en verbruikt in het huishouden + de melk verwerkt op het bedrijf als zuivel of vervoederd aan vee.
Melkproductie (FPCM) per koe per jaar	De totale melkproductie, uitgedrukt in kg FPCM melk, gedeeld door het aantal gemiddeld aanwezige melkkoeien
Leeftijd verkochte melkkoeien	De totale leeftijd in jaren van al de verkochte melkkoeien (inclusief noodslacht) gedeeld door het totale aantal verkochte melkkoeien

Productiviteit melkvee	Definitie
Verkoopprijs melkkoeien per dier	De gemiddelde verkoopprijs per dier van al de verkochte melkkoeien (inclusief noodslacht)
Leeftijd eerste kalving melkvaarzen	De totale leeftijd in maanden van alle vaarzen melkkoeien die zijn overgegaan naar melkkoeien (overgangsdatum - geboortedatum), gedeeld door het totale aantal vaarzen melkkoeien die zijn overgegaan naar melkkoeien
Aantal vaarzen melkkoeien per melkkoe	Het gemiddelde aantal vaarzen melkkoeien, gedeeld door het gemiddelde aantal melkkoeien
Tussenkalftijd melkkoeien	Het gemiddelde aantal dagen tussen twee kalvingen van melkkoeien. Hierbij wordt enkel een tussenkalftijd berekend voor melkkoeien die kalven in het betreffende boekjaar.
Kalvingsindex melkkoeien	Het aantal levend geboren kalveren uit melkkoeien en vaarzen melkkoeien, gedeeld door het gemiddelde aantal melkkoeien.
Vervangingspercentage melkkoeien	De verhouding van de som van het aantal overgangen van vaarzen melkkoeien + het aantal aangekochte melkkoeien + aantal melkkoeien inventarisverschil (EI-BI) ten opzichte van het aantal melkkoeien op begininventaris. Het inventarisverschil (EI-BI) wordt enkel in aanmerking genomen als het positief is.
Percentage levend geboren kalveren melkvee	Het aantal levend geboren kalveren (stieren en vaarzen) uit melkkoeien en vaarzen melkkoeien, gedeeld door 100 maal het totale aantal geboren (inclusief doodgeboren) kalveren (stieren en vaarzen) uit melkkoeien en vaarzen melkkoeien
Sterftepercentage melkkoeien	Het aantal gestorven melkkoeien tijdens het boekjaar, gedeeld door 100 maal het gemiddeld aantal aanwezige melkkoeien
Sterftepercentage kalveren melkkoeien (< 1 maand)	Totaal aantal gestorven (inclusief doodgeboren) stieren en vaarzen van melkkoeien jonger dan 1 maand, gedeeld door 100 maal het aantal geboren (doodgeboren + levend) stieren en vaarzen van melkkoeien
Sterftepercentage vaarzen melkkoeien (> 1 maand)	Het aantal gestorven vaarzen melkkoeien (ouder dan één maand) tijdens het boekjaar, gedeeld door 100 maal het aantal opgezette vaarzen. Het aantal opgezette vaarzen is gelijk aan het aantal dieren op begininventaris ouder dan 1 maand, de aangekochte ouder dan 1 maand en de dieren die geboren worden op het bedrijf en niet verkocht worden of sterven voor 1 maand.
Verkoopprijs nuchtere kalveren melkvee per dier	Gemiddelde verkoopprijs per dier van al de kalveren van melkvee, verkocht op leeftijd van minder dan 1 maand
Voeders melkvee	

Productiviteit melkvee	Definitie
Krachtvoederverbruik per melkkoe per jaar	Het totaal aantal kg verbruikt (aangekocht en eigen bedrijf) krachtvoeder (exclusief bijproducten) tijdens het boekjaar door melkkoeien, gedeeld door het gemiddelde aantal aanwezige melkkoeien
Prijs krachtvoeder voor melkkoeien (euro/ton)	De totale waarde van de verbruikte (aangekocht en eigen bedrijf) krachtvoerders (exclusief bijproducten) door melkkoeien, gedeeld door de hoeveelheid ton verbruikte krachtvoerders door melkkoeien
Krachtvoederverbruik (incl. bijproducten) per melkkoe	Het totale aantal kg verbruikt (aangekocht en eigen bedrijf) krachtvoeder (inclusief bijproducten) tijdens het boekjaar door melkkoeien gedeeld door het gemiddelde aantal aanwezige melkkoeien. Bijproducten zijn (eiwitrijke) nevenproducten (draf, perspulp, sojaschroot), omgerekend naar 87% droge stof.
Krachtvoederverbruik (incl. bijproducten) per 100 liter FPCM	Het totale aantal kg verbruikt (aangekocht en eigen bedrijf) krachtvoeder (inclusief bijproducten) tijdens het boekjaar door melkkoeien gedeeld door de totale melkproductie tijdens het boekjaar uitgedrukt in 100 kg FPCM. Bijproducten zijn (eiwitrijke) nevenproducten (draf, perspulp, sojaschroot), omgerekend naar 87% droge stof. FPCM = Fat and Protein Corrected Milk. Formule FPCM = liter melk * (0.337 + (vetgehalte*0.116/0.103) + (eiwitgehalte*0.06/0.103)
Krachtvoedermelk (incl. bijproducten) per melkkoe per jaar	Krachtvoedermelk wordt berekend door het totaal aantal kg verbruikt (aangekocht en eigen bedrijf) krachtvoeder (inclusief bijproducten) per melkkoe per jaar te vermenigvuldigen met 940 VEM en te delen door 442 VEM. VEM = Voeder Eenheid Melk = de energiewaarde van voeder voor de melkproductie, waarbij uitgegaan wordt van de veronderstelling dat per 443 VEM 1 liter melk geproduceerd kan worden en dat 1 kg krachtvoeder 940 VEM bevat.
Ruwvoedermelk per melkkoe per jaar	De totale melkproductie in liter per melkkoe per jaar, verminderd met krachtvoedermelk (melkproductie uit krachtvoeder inclusief bijproducten) per melkkoe per jaar

Gesloten vleesveehouderij

Productiviteit vleesvee	Definitie
Percentage Wit-blauw dikbil	Het aandeel zoogkoeien van het ras 'Wit-blauw Dikbil' in verhouding tot het totale aantal zoogkoeien op eindinventaris
Leeftijd eerste kalving vaarzen van zoogkoeien	De totale leeftijd in maanden van alle vaarzen zoogkoeien die zijn overgegaan naar zoogkoeien (overgangsdatum - geboortedatum), gedeeld door het totale aantal vaarzen zoogkoeien die zijn overgegaan naar zoogkoeien

Productiviteit vleesvee	Definitie
Aantal vaarzen zoogkoeien per zoogkoe	Het gemiddelde aantal vaarzen zoogkoeien gedeeld door het gemiddeld aantal zoogkoeien
Tussenkalftijd zoogkoeien	Het gemiddelde aantal dagen tussen twee kalvingen van zoogkoeien. Hierbij wordt enkel een tussenkalftijd berekend voor zoogkoeien die kalven in het betreffende boekjaar
Kalvingsindex zoogkoeien	Het aantal levend geboren kalveren uit zoogkoeien en vaarzen zoogkoeien, gedeeld door het gemiddeld aantal zoogkoeien.
Vervangingspercentage zoogkoeien	De verhouding van de som van het aantal overgangen van vaarzen zoogkoeien + het aantal aangekochte zoogkoeien + aantal zoogkoeien inventarisverschil (EI-BI) ten opzichte van het aantal zoogkoeien op begininventaris. Het inventarisverschil (EI-BI) wordt enkel in aanmerking genomen als het positief is.
Sterftepercentage stieren zoogkoeien (> 1 maand)	Het aantal gestorven stieren zoogkoeien (ouder dan één maand) tijdens het boekjaar, gedeeld door 100 maal het aantal opgezette stieren ouder dan 1 jaar. Het aantal opgezette stieren is gelijk aan het aantal dieren op begininventaris ouder dan 1 maand, de aangekochte ouder dan 1 maand en de dieren die geboren worden op het bedrijf en niet verkocht worden of sterven voor 1 maand.
Sterftepercentage zoogkoeien	Het aantal gestorven zoogkoeien tijdens het boekjaar, gedeeld door 100 maal het gemiddelde aantal aanwezige zoogkoeien
Sterftepercentage vaarzen zoogkoeien (> 1 maand)	Het aantal gestorven vaarzen zoogkoeien (ouder dan één maand) tijdens het boekjaar, gedeeld door 100 maal het gemiddelde aantal aanwezige vaarzen zoogkoeien (vanaf leeftijd van één maand)
Sterftepercentage kalveren zoogkoeien (< 1 maand)	Totaal aantal gestorven (inclusief doodgeboren) stieren en vaarzen van zoogkoeien jonger dan 1 maand, gedeeld door 100 maal het aantal geboren (doodgeboren + levend) stieren en vaarzen van zoogkoeien
Percentage levend geboren kalveren zoogkoeien	Het aantal levend geboren kalveren (stieren en vaarzen) uit zoogkoeien en vaarzen zoogkoeien, gedeeld door 100 maal het totale aantal geboren (inclusief doodgeboren) kalveren (stieren en vaarzen) uit zoogkoeien en vaarzen zoogkoeien
Verkoopprijs nuchtere kalveren zoogkoeien	Gemiddelde verkoopprijs per dier van al de kalveren van zoogkoeien, verkocht op leeftijd van minder dan 1 maand
Leeftijd verkochte stieren zoogkoeien (> 1 jaar)	De totale leeftijd in maanden van al de verkochte stieren zoogkoeien (verkocht op leeftijd ouder dan 1 jaar), gedeeld door het totale aantal verkochte stieren van zoogkoeien op leeftijd ouder dan 1 jaar

Productiviteit vleesvee	Definitie
Prijs krachtvoeder voor stieren zoogkoeien	De totale waarde van de verbruikte (aangekocht en eigen bedrijf) krachtvoerders (exclusief bijproducten) door stieren zoogkoeien, gedeeld door de hoeveelheid ton verbruikte krachtvoerders door stieren zoogkoeien
Prijs krachtvoeder voor zoogkoeien	De totale waarde van de verbruikte (aangekocht en eigen bedrijf) krachtvoerders (exclusief bijproducten) door zoogkoeien, gedeeld door de hoeveelheid ton verbruikte krachtvoerders door zoogkoeien
Krachtvoederkost per kg groei stieren zoogkoeien	De totale waarde van het verbruikte krachtvoeder (eigen en aangekochte), gedeeld door de totale groei in kg van stieren zoogkoeien. De totale groei wordt hierbij berekend door het gewicht van verkochte en gestorven stieren + gewicht van interne overgangen "uit" + het gewicht op eindinventaris te verminderen met het gewicht van de stieren zoogkoeien bij geboorte en op begininventaris, het gewicht van de aangekochte stieren en de intern overgebrachte stieren (overgangen IN).
Ruwvoederkost per kg groei stieren zoogkoeien	De totale waarde van het verbruikte ruwvoeder (eigen en aangekochte), gedeeld door de totale groei in kg van stieren zoogkoeien. De totale groei wordt hierbij berekend door het gewicht van verkochte en gestorven stieren + gewicht van interne overgangen "uit" + het gewicht op eindinventaris te verminderen met het gewicht van de stieren zoogkoeien bij geboorte en op begininventaris, het gewicht van de aangekochte stieren en de intern overgebrachte stieren (overgangen IN).

Vleesstieren

Productiviteit vleesstieren	Definitie
Sterftepercentage vleesstieren (> 1 maand)	Het aantal gestorven vleesstieren (ouder dan één maand) tijdens het boekjaar, gedeeld door 100 maal het aantal opgezette stieren ouder dan 1 jaar. Het aantal opgezette stieren is gelijk aan het aantal dieren op begininventaris ouder dan 1 maand, de aangekochte ouder dan 1 maand en de dieren die geboren worden op het bedrijf en niet verkocht worden of sterven voor 1 maand.
Leeftijd verkochte vleesstieren (> 1 jaar)	De totale leeftijd in maanden van al de verkochte vleesstieren(verkocht op leeftijd ouder dan 1 jaar), gedeeld door het totale aantal verkochte vleesstieren op leeftijd ouder dan 1 jaar

Aankoop vleesstieren

Indicator	Definitie
Sterftepercentage 'aankoop vleesstieren' (> 1 maand)	Het aantal gestorven 'aankoop vleesstieren' (ouder dan één maand) tijdens het boekjaar, gedeeld door 100 maal het aantal opgezette stieren ouder dan 1 jaar. Het aantal opgezette stieren is gelijk aan het aantal dieren op begininventaris ouder dan 1 maand, de aangekochte ouder dan 1 maand en de dieren die geboren worden op het bedrijf en niet verkocht worden of sterven voor 1 maand.
Krachtvoederverbruik 'aankoop vleesstieren' per dag	Het totaal aantal kg verbruikt (aangekocht en eigen bedrijf) krachtvoeder (exclusief bijproducten) tijdens het boekjaar door 'aankoop vleesstieren' tijdens het jaar, gedeeld door 365 maal het gemiddelde aantal aanwezige 'aankoop vleesstieren'
Prijs krachtvoeder voor 'aankoop vleesstieren'	De totale waarde van de verbruikte (aangekocht en eigen bedrijf) krachtvoerders (exclusief bijproducten) door 'aankoop vleesstieren', gedeeld door de hoeveelheid ton verbruikte krachtvoerders door 'aankoop vleesstieren'
Krachtvoederkost per kg groei 'aankoop vleesstieren'	De totale waarde van het verbruikte krachtvoeder (eigen en aangekochte), gedeeld door de totale groei in kg van 'aankoop vleesstieren'. De totale groei wordt hierbij berekend door het gewicht van verkochte en gestorven stieren + gewicht van interne overgangen "uit" + het gewicht op eindinventaris te verminderen met het gewicht van de 'aankoop vleesstieren' bij geboorte en op begininventaris, het gewicht van de aangekochte stieren en de intern overgebrachte stieren (overgangen IN).
Ruwvoederkost per kg groei vleesstieren	De totale waarde van het verbruikte ruwvoeder (eigen en aangekochte), gedeeld door de totale groei in kg van 'aankoop vleesstieren'. De totale groei wordt hierbij berekend door het gewicht van verkochte en gestorven stieren + gewicht van interne overgangen "uit" + het gewicht op eindinventaris te verminderen met het gewicht van de 'aankoop vleesstieren' bij geboorte en op begininventaris, het gewicht van de aangekochte stieren en de intern overgebrachte stieren (overgangen IN).

Slachtpluimvee

Rondegegevens	Definitie
Hokoppervlakte (netto m ²)	De gemiddelde hokoppervlakte in m ² van al de ronden waarvan de slachtkuikens tijdens het boekjaar verkochte werden
Aantal ronden slachtpluimvee	Het aantal ronden waarvan de slachtkuikens tijdens het jaar verkocht werden

Rondegegevens	Definitie
Opgezette slachtkuikens	Het gemiddelde aantal aangekochte slachtkuikens van al de ronden waarvan de slachtkuikens tijdens het boekjaar verkocht werden
Aankoopprijs slachtkuikens	De totale waarde van de aangekochte slachtkuikens, gedeeld door het aantal aangekochte slachtkuikens
Bezetting bij opzet	Het gemiddelde aantal slachtkuikens aangekocht per ronde, gedeeld door de hokoppervlakte in m ²
Uitlaad%	Het aandeel slachtpluimvee dat 5 à 10 dagen voor eindverkoop wordt uitgeladen (verkocht) in verhouding tot het totaal aantal slachtpluimvee dat wordt verkocht (uitladen en eindverkoop)
Gewicht bij uitladen	Het gemiddelde gewicht in kg van het verkochte slachtpluimvee bij uitladen
Verkoopprijs uitladen	De gemiddelde prijs in euro van het verkochte slachtpluimvee bij uitladen per dier
Gewicht bij eindaflevering	Het gemiddelde gewicht in kg van het verkochte slachtpluimvee bij eindverkoop
Verkoopprijs eindaflevering	De gemiddelde prijs in euro van het verkochte slachtpluimvee bij eindverkoop per dier
Verkoopprijs totale verkoop per dier	De gemiddelde prijs in euro van het verkochte slachtpluimvee (uitladen en eindverkoop) per dier
Verkoopprijs totale verkoop per kg	De gemiddelde prijs in euro van het verkochte slachtpluimvee (uitladen en eindverkoop) per kg
Rondeduur	Gemiddelde aantal dagen van de verschillende ronden van het boekjaar, inclusief opzetdatum en verkoopdatum
Cyclusduur	Gemiddelde aantal dagen van de verschillende ronden van het boekjaar, inclusief de aantal leegstand tussen de ronden
Leegstand	Het gemiddelde aantal dagen leegstand tussen de ronden
Uitvalpercentage	Het gemiddeld aantal sterftes per ronde van slachtpluimvee. Het totaal aantal verkochte dieren per ronde, verminderd met het aantal opgezette slachtkuikens per ronde.
Bezettingsdichtheid uitladen	Het totaal aantal verkochte slachtpluimvee (uitladen en eindverkoop), vermenigvuldigd met het gemiddeld verkoopgewicht in kg bij uitladen, gedeeld door de hokoppervlakte
Bezettingsdichtheid eindaflevering	Het totaal gewicht in kg van het verkochte slachtpluimvee bij eindverkoop, gedeeld door de hokoppervlakte

Rondegegevens	Definitie
Groei per dag in gram	Het gemiddelde verkoopsgewicht in gram van het slachtpluimvee (uitladen en eindverkoop), gedeeld door de gemiddelde aanwezigheidsduur van het slachtpluimvee per ronde
Voeders en groei	
Dagelijks krachtvoederverbruik	Het totaal aantal kg verbruikt krachtvoeder (aangekocht en eigen bedrijf) door slachtpluimvee gedeeld door 365 maal het gemiddeld aantal aanwezige slachtpluimvee
Prijs krachtvoeder	De totale waarde van de verbruikte krachtvoeders (aangekocht en eigen bedrijf) door slachtpluimvee gedeeld door de hoeveelheid ton verbruikte krachtvoeders (aangekocht en eigen bedrijf) door slachtpluimvee
Voerwinst per m ² hokoppervlakte	De totale voerwinst uitgedrukt per m ² hokoppervlakte
Voerwinst per kg vleesproductie	De totale voerwinst uitgedrukt per kg vleesproductie van slachtpluimvee
Voederkost per kg vleesproductie	De totale waarde in euro van het verbruikt krachtvoeder (aangekocht en eigen bedrijf) door slachtpluimvee gedeeld door de totale groei van slachtpluimvee in kg. De totale groei wordt hierbij berekend door het gewicht van verkochte en gestorven dieren en het gewicht op eindinventaris te verminderen met het gewicht van de dieren op begininventaris en het gewicht van de aangekochte slachtkuikens.
Voederconversie	Het totaal aantal kg verbruikt krachtvoeder (aangekocht en eigen bedrijf) door slachtpluimvee gedeeld door de totale groei van slachtpluimvee in kg. De totale groei wordt hierbij berekend door het gewicht van verkochte en gestorven dieren en het gewicht op eindinventaris te verminderen met het gewicht van de dieren op begininventaris en het gewicht van de aangekochte slachtkuikens.
Productiegetal slachtpluimvee	Groei per dag in grammen vermenigvuldigd met het overlevingspercentage (1 - sterftepercentage) gedeeld door 10 maal de voederconversie. Geeft weer in welke mate een optimale technische prestatie wordt behaald rekening houdende met uitval, groei en voederconversie.

Legpluimvee

Productiviteit	Definitie
Aantal verkochte consumptie eieren per leggen per jaar	Het totaal aantal verkochte consumptie eieren per gemiddeld aanwezige leggen
Verkooprijs consumptie eieren per 100 stuks	De gemiddelde verkoopprijs per 100 verkochte consumptie eieren

